

Adriaan Dirk (Dick) Erkelens is geboren op 12 september 1907 in Heusden. Hij was de zoon van Année Leendert Erkelens en Anna Maria Louise Elisabeth van Assendelft de Coningh. Zijn ouders trouwden op 5 september 1905 in Amsterdam. Hij had een broer Frans Pieter Erkelens (1906-1906), Jan Erkelens (1913-1966) en Margot Louisa Erkelens. Zijn vader was huisarts in Vlaardingen.

Frans Henri Abraas, mede oprichter van een padvinderstroep in Wageningen, begon nadat hij naar Rotterdam was verhuisd, met het vormen van een padvindergroep in Vlaardingen. Op 12 juni 1913 werden de verkenners van groep 1 officieel geïnstalleerd. Abraas werd opgevolgd door hopman Fred Spahn. In januari 1915 kwamen uit de interneringskampen voor oorlogsvluchtelingen een aantal Belgische padvinders op bezoek bij Troep 1. Bij het afscheid werd hopman Spahn benoemd tot 'Scoutmaster Honoraire de Bruxelles'. Dick werd padvinder bij Troep 1 in Vlaardingen. Hij staat midden op de groepsfoto uit het najaar van 1919.

Hij ging naar het Gymnasium in Schiedam en ging medicijnen studeren in Leiden. Hij haalde zijn artsexamen in 1932 aan de Universiteit van Leiden en vestigde zich als cardioloog in Rotterdam. Dick hield van tekenen en schilderen. Dick trouwde op 22 februari 1934 in Haarlem met Ada Helena de Bijll Nachenius (1909-1994). Ze kregen vijf kinderen.

In de crisisjaren ging het ook met de Scoutinggroepen in Vlaardingen slecht. In februari 1932 werd een nieuwe groep opgericht, aangesloten als CJMV-groep bij de Nederlandse Padvinders-Vereniging (NPV). Alle op dat moment nog aanwezige padvinders werden lid van deze nieuwe groep. De groep kreeg als naam 'Willem de Zwijergroep I' en bleef maar groeien. Vooral de welpenhorde had binnen een jaar zo veel welpen, dat besloten werd deze horde te splitsen in twee afzonderlijke horden. Akela Visser gaf leiding aan de eerste horde. Van de tweede horde werd Mr. Margot Erkelens, de zus van Dick, Akela. De wachtkamer van hun vader werd gebruikt voor de vergaderingen. Op zaterdag 5 september 1934 werd besloten dat de tweede horde een nieuwe, afzonderlijke groep zou worden. Als 'zoon' van Willem de Zwijger werd deze nieuwe groep 'Prins Mauritsgroep' genoemd.

Dick werd dienstplichtig wachtmeester en was in 1939 reserveofficier van gezondheid der tweede klasse. Na de meidagen kon hij weer deelnemen aan het burgerlijk leven. Tijdens de oorlog was hij actief in het artsenverzet. De artsen Brutel de la Rivière, Roorda en Eeftink Schattenkerk richtten in het stationsgebouw van Zutphen op 23 september 1941 de eerste Nederlandse artsenverzetsorganisatie als Het M.C. op (verzetsgroep Medisch Contact).

Artsen verenigden zich in het 'Medisch Contact' en communiceerden met behulp van 'estafetteberichten', berichten die steeds werden overgeschreven of mondeling werden overgedragen en vervolgens vernietigd. Dick was hierbij aangesloten. Omdat de bezetter hem hier ook van verdacht, werd hij op 2 augustus 1943 gearresteerd in Rotterdam. Van 2 augustus 1943 tot 7 oktober 1943 zat hij gevangen in Huis van Bewaring Noordsingel in Rotterdam. Daarna werd hij overgebracht naar Kamp Amersfoort. Hij zat daar tot december. Omdat er geen bewijzen waren, werd hij vrijgelaten.

Op 6 maart 1944 werd Dick opnieuw gearresteerd in Rotterdam en zat een nacht in het Huis van Bewaring Noordsingel. Een dag later ging hij weer naar Kamp Amersfoort. Hij werd als krijgsgevangene naar Polen gestuurd en kwam terecht in Stalag 369 Kobierzyn bij Krakow. Hier zaten Nederlandse onderofficieren van het leger en de marine die geweigerd hadden de loyaliteitsverklaring te ondertekenen. In het kamp was hij kamparts en heeft er veel getekend. Zijn vrouw had hem voor de deportatie uit Kamp Amersfoort een doosje met verfblokjes mee kunnen geven. Eind 1944 kwam het Oostfront dichterbij en werden de gevangenen weggevoerd. Dick kwam in Stalag IV B Mühlberg, maar daar was al een kamparts. In het kamp Brüx (Stalag IV C Wistritz) in het noorden van Tsjechoslowakije was geen arts. Via het Rode Kruis kreeg hij het voor elkaar daar heen te kunnen en hij bleef daar tot de bevrijding. Er werd voortdurend gebombardeerd dus hij had er weinig tijd om te tekenen.

In mei 1945 werden ze door de Russen bevrijd en door de Amerikanen met vrachtwagens via Pilsen naar Bamberg gebracht. Hij was de enige officier met 800 manschappen.

Dick is overleden op 8 juni 1983 in Rotterdam.

Meer informatie

[Adriaan Dirk Erkelens \(Heusden, 12 september 1907 - locatie onbekend, datum onbekend\) - Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Nieuwe Vlaardingsche courant » 12 jun 1963 - Art. 31 | Delpher](#)
[dr. Adriaan Dirk Erkelens \(1907 - 1983\) - Genealogy \(geni.com\)](#)

[Dr. Adriaan Dirk Erkelens \(1907-1983\) » Genealogie Scholten en aanverwante families » Genealogie Online](#)

[Stadsarchief Rotterdam | Zoeken in archieven](#)

[Stadsarchief Rotterdam | Zoeken in archieven](#)

[Haagsche courant » 08 okt 1923 - Art. 34 | Delpher](#)

[Archieven.nl - 1638 Archief van de Familie Erkelens en aangetrouwde families \(Stadsarchief Rotterdam\)](#)

[JB-2002-Hoort-zegt-het-voort-Aad-Dulfer.pdf \(hvv-vlaardingen.nl\)](#)

[Elst / Ezendam - Stichting Neerlandsch Verzetsmonument](#)

[MEDISCH CONTACT \(geni.com\)](#)

[Het vrije volk : democratisch-socialistisch dagblad » 02 okt 1982 - Art. 377 | Delpher](#)

[Zoekresultaten krijgsgevangenen vanaf juli 1940 – Krijgsgevangen.nl](#)

[Algemeen Dagblad » 10 jun 1983 - Art. 34 | Delpher](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.